

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

- Utemeljen 1893 -

ZAGREB, ROCKEFELLEROVA 7

www.hzjz.hr

PREKIDI TRUDNOĆE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA

U HRVATSKOJ 2009. GODINE

Srpanj 2010.

**HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
SLUŽBA ZA JAVNO ZDRAVSTVO**

**PREKIDI TRUDNOĆE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA
U HRVATSKOJ 2009. GODINE**

Autori:

Mr. sc. Marijan Erceg, dr. med.
Zdenka Lesjak, administrator

Srpanj 2010.

PREKIDI TRUDNOĆE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ 2009. GODINE

Prema Zakonu o zdravstvenim mjerama za ostvarivanje prava na slobodno odlučivanje o rađanju djece (NN 18/78), čl. 15 st. 2. u Republici Hrvatskoj žena može legalno izvršiti prekid trudnoće bez dozvole komisije, ukoliko se radi o trudnoći koja traje do 10 tjedana. Prema istom Zakonu te na temelju rješenja Ministarstva zdravstva od 01.09.1996. godine prekid trudnoće se može obaviti u samo za to ovlaštenim stacionarnim zdravstvenim ustanovama.

Svaki prekid trudnoće sukladno zakonskim propisima prijavljuje se na odgovarajućem obrascu u Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Prijave prekida trudnoće dostavljaju se za sve žene, bez obzira imaju li stalno prebivalište u Hrvatskoj ili izvan nje.

Prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti SZO – deseta revizija, prekid trudnoće obuhvaća sljedeće dijagnoze:

- O00 Izvanmaternična trudnoća**
- O00.0 Abdominalna trudnoća
- O00.1 Tubarna trudnoća
- O00.2 Ovarijalna trudnoća
- O00.8 Ostale izvanmaternične trudnoće
- O00.9 Izvanmaternična trudnoća nespecificirana
- O01 Mola hydatidosa (hidatidozna mola)**
- O01.0 Klasična hidatidozna mola
- O01.1 Nepotpuna i parcijalna hidatidozna mola
- O01.9 Hidatidozna mola nespecificirana
- O02 Ostali abnormalni produkti začeća**
- O02.0 Odumrlo jajašce i nehidatidozna mola
- O02.1 Neostvareni pobačaj (missed abortion)(abortus retentus)
- O02.8 Ostali specificirani abnormalni produkti začeća
- O02.9 Abnormalni produkt začeća nespecificiran
- O03 Spontani pobačaj**
- O04 Legalno induciran (medicinski) pobačaj**
- O05 Ostali pobačaj**
- O06 Nespecificirani pobačaj**
- O07 Neuspjao pokušaj pobačaja**

Tijekom 2009. godine bilo je prijavljeno 10.417 prekida trudnoće, što predstavlja blagi pad u odnosu na prethodne godine (2008. -10.616; 2007. - 10.609; 2006.-10.224;2005.-10.255; 2004.- 10.288; 2003.- 10.999; 2002.-12.002; 2001.- 12.814; 2000.- 13.870; 1999.-14.700; 1998. godine -15.292; 1997. godine -16.400; 1996. godine - 19.634). (Tablica 1., Graf 1.)

Prekida trudnoće na zahtjev žene tijekom 2009. godine zabilježeno je 4.450 ili 42,7%, dok ih je prethodne godine bilo 4.497- 42,4%.

Zabilježeno je 1.442 (13,8%) spontanih prekida trudnoće, s nižim udjelom u odnosu na godinu ranije (1.691-15,9%).

Ostali prekidi trudnoće (O00 Izvanmaternična trudnoća, O01 Mola hydatidosa, O02 Ostali abnormalni produkti začeća, O05 Ostali pobačaj, O06 Nespecificirani pobačaj) iznosili su 43,4% (4.525). U strukturi pobačaja ne bilježi se porast u odnosu na prethodnu godinu (1998.-21,0%; 1999.-25,5%; 2000.-26,5%; 2001.-29,0%; 2002.-29,1%; 2003.- 28,2%; 2004.- 31,6%; 2005.-37%;2006.- 36,1%;2007. - 39,9%; 2008. 41,7%).

Tijekom 2009. godine zabilježeno je 378 legalno induciranih prekida trudnoće u mladim djevojaka do 19 godina, što čini 8,5 % od svih žena. Za 2008.godinu iznosio je 8,0%.

Od žena u kojih je izvršen legalno inducirani prekid trudnoće najviše je onih u dobi 30-39 godine. (Tablica 2.).

Specifična stopa legalno induciranih prekida trudnoće bila je u rasponu od 128/100.000 žena u dobi 40-49 godine do 626/100.000 žena u dobi 30-34 godina (Graf 2.).

Od 4450 žena koje su zatražile prekid trudnoće u braku je bilo njih 47,3%.

Ako tome dodamo podatak da je među ženama koje traže prekid trudnoće najviše onih koje već imaju jedno (956 – 21,5%) ili dvoje djece (1.393 ili 31,3%) i u 2009. godini se potvrđuje činjenica da se prekid trudnoće još uvijek koristi i kao sredstvo kontracepcije. (Tablica 3. i Graf 3.).

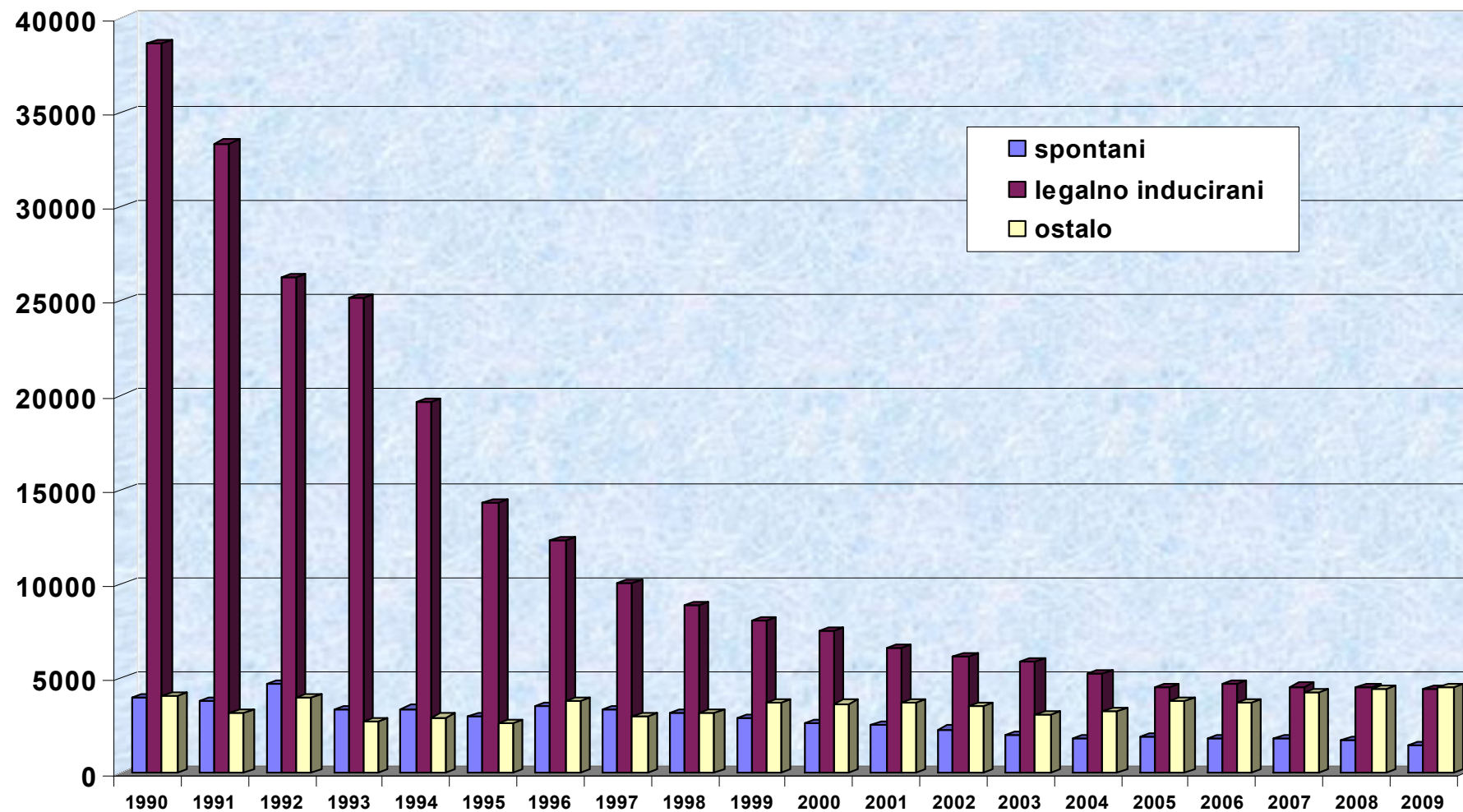
Analizirajući stope legalno induciranih prekida trudnoće prema županiji prebivališta žene, u 2009. godini najveća je stopa na 100.000 žena fertile dobi u Osječko-baranjskoj županiji (1.687,6). Za cijelu Hrvatsku stopa je 426,9. Najnižu stopu ima Dubrovačko-neretvanska županija (38,9) (Tablica 5.). U 2009. godini nije zabilježen niti jedan slučaj smrti od posljedica komplikacija prekida trudnoće(O08). Hospitalizacije zbog komplikacija zabilježene su u 267 (2,6 %) od ukupno 10.417 prekida trudnoća (tablica 7).

Rezultati za 2009. godinu su iskazani na osnovu prikupljenih podataka iz zdravstvenih ustanova do 30. lipnja 2010. godine. Potrebno je napomenuti da dio prijave prekida trudnoće, na žalost ne dobivamo na zakonom propisanom obrascu «Prijave prekida trudnoće», već iz redovite bolesničko-statističke baze podataka. Tu činjenicu valja imati na umu u procjeni stanja vezanog uz prekide trudnoće u Republici Hrvatskoj.

Usporedba legalno induciranih prekida trudnoće na 1.000 živorođenih između Hrvatske i nekih zemljama Europe prikazana je na grafikonima 4 do 6.

Graf 1.

Legalno inducirani, spontani te drugi prekidi trudnoće uzrokovani patološkim stanjima, u Republici Hrvatskoj u razdoblju 1990. - 2009. godine

PREKIDI TRUDNOĆE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ 2009. GODINE

Tablica 1.

UKUPNI BROJ PREKIDA TRUDNOĆE, BROJ SPONTANIH, LEGALNO INDUCIRANIH TE OSTALIH PREKIDA TRUDNOĆE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA REPUBLIKE HRVATSKE U RAZDOBLJU OD 1995. DO 2007. GODINE

GODINA	Broj prekida trudnoće UKUPNO	O D T O G A						Broj legalno* induciranih prekida trudnoće na 100 roditelja
		spontani	%	Legalno inducirani	%	Ostali prekidi trudnoće	%	
1995.	19.950	3.021	15,1	14.282	71,6	2.647	13,3	28
1996.	19.634	3.520	17,9	12.339	62,8	3.775	19,2	25
1997.	16.400	3.377	20,6	10.036	61,2	2.987	18,2	21
1998.	15.292	3.180	20,8	8.907	58,2	3.205	21,0	19
1999.	14.700	2.894	19,7	8.064	54,9	3.742	25,5	18
2000.	13.870	2.666	19,2	7.534	54,3	3.670	26,5	17
2001.	12.814	2.521	19,7	6.574	51,3	3.719	29,0	17
2002.	12.002	2.313	19,3	6.191	51,6	3.498	29,1	16
2003.	10.999	1.971	17,9	5.923	53,9	3.105	28,2	15
2004.	10.288	1.802	17,5	5.232	50,9	3.254	31,6	13
2005.	10.255	1.906	18,5	4.563	44,5	3.786	37,0	11
2006.	10.224	1.803	17,6	4.733	46,3	3.688	36,1	11
2007.	10.609	1.804	17,0	4.573	43,1	4.232	39,9	11
2008.	10.616	1.691	15,9	4.497	42,4	4.428	41,7	10
2009.	10.417	1.442	13,8	4.450	42,7	4.525	43,4	10

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

PREKIDI TRUDNOĆE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ 2009. GODINE

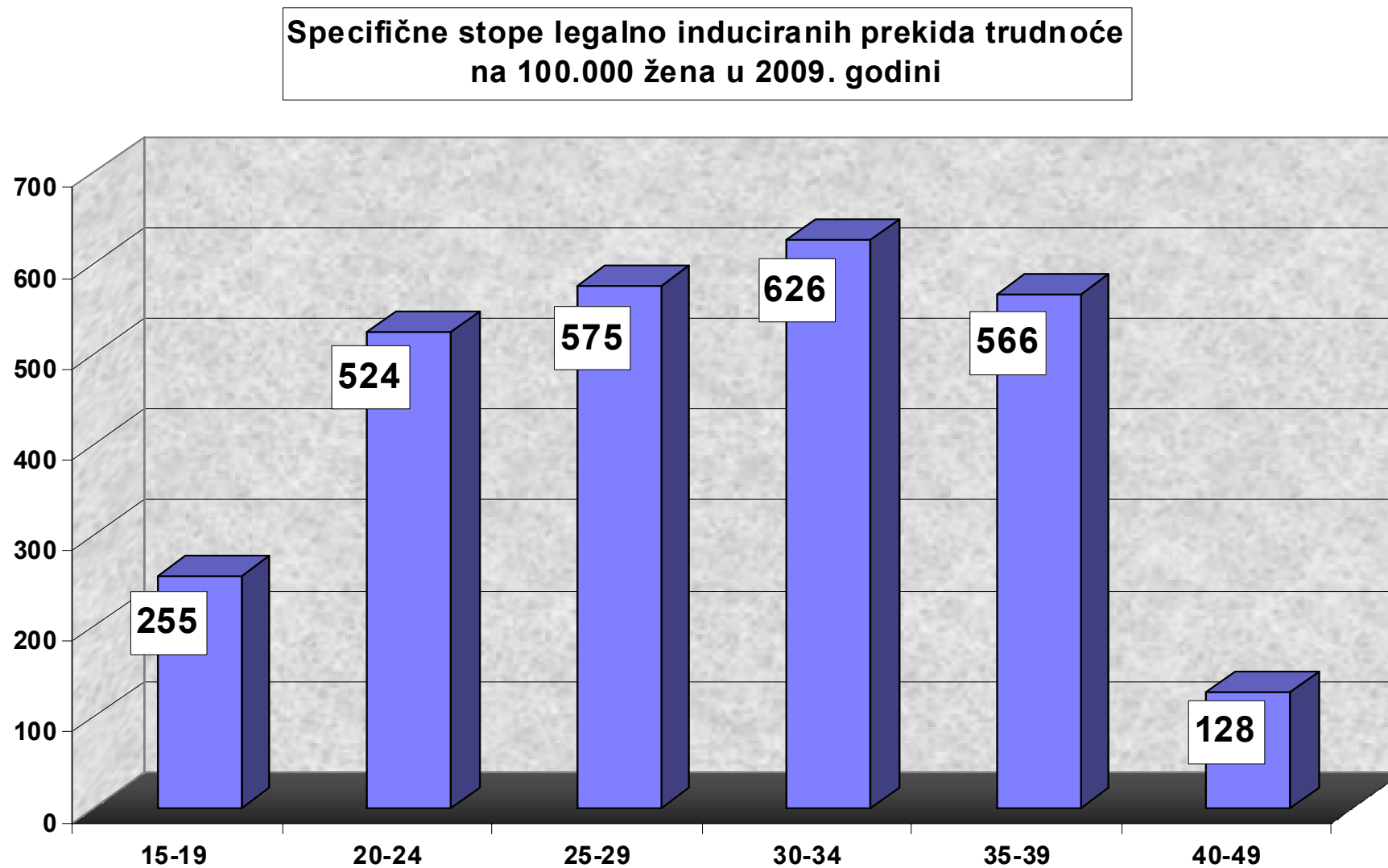
Tablica 2.

**LEGALNO INDUCIRANI PREKIDI TRUDNOĆE PO DOBNIM SKUPINAMA U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA
REPUBLIKE HRVATSKE, U RAZDOBLJU OD 1997. DO 2009. GODINE**

GODINA	D O B (GODINE) ŽENE KADA JE NAPRAVLJEN PREKID TRUDNOĆE									UKUPNO
	ADOLESCENTICE				OSTALA DOB					
	< 15	15-16	17-19	ukupno	20-29	30-39	40-49	> 50	Nepoznato	
1997.	0 0,0%	38 0,4%	554 5,5%	592 5,9%	3679 36,7%	4572 45,5%	1122 11,2%	6 0,1%	65 0,6%	10036 100%
1998.	0 0,0%	33 0,4%	501 5,6%	534 6,0%	3255 36,5%	4038 45,3%	1010 11,3%	5 0,1%	65 0,7%	8907 100%
1999.	1 0,0%	36 0,4%	414 5,1%	451 5,6%	2869 35,6%	3611 44,8%	955 11,8%	6 0,1%	172 2,1%	8064 100%
2000.	4 0,0%	38 0,5%	384 5,1%	426 5,7%	2628 34,9%	3312 44,0%	916 12,2%	0 0,0%	252 3,3%	7534 100%
2001.	6 0,1%	51 0,8%	396 6,0%	453 6,9%	2420 36,8%	2917 44,4%	685 10,4%	1 0,0%	98 1,5%	6574 100%
2002.	7 0,1%	61 1,0%	414 6,7%	482 7,8%	2202 35,6%	2743 44,3%	684 11,0%	3 0,0%	77 1,2%	6191 100%
2003.	1 0,0%	72 1,2%	421 7,1%	494 8,3%	2157 36,4%	2528 42,7%	601 10,2%	2 0,0%	141 2,4%	5923 100%
2004.	1 0,0%	61 1,2%	338 6,5%	400 7,7%	1816 34,7%	2219 42,4%	542 10,4%	0 0,0%	255 4,8%	5232 100%
2005.	5 0,1%	57 1,2%	293 6,4%	355 7,8%	1.687 37,0%	1.901 41,7%	475 10,4%	1 0,0%	144 3,2%	4.563 100%
2006.	3 0,1%	66 1,4%	345 7,3%	414 8,8%	1.770 37,4%	1.924 40,7%	479 10,1%	2 0,0%	144 3,0%	4.733 100%
2007.	11 0,2%	66 1,4%	346 7,6%	423 9,2%	1723 37,7%	1875 41%	505 11%	0 0,0%	47 1,0%	4573 100%
2008.	5 0,1%	55 1,2%	298 6,6%	358 8,0%	1800 40,0%	1789 39,8%	484 10,8%	0 0,0%	66 1,5%	4497 100,0%
2009.	6 0,13%	46 1,03%	326 7,33%	378 8,49%	1624 36,49%	1821 40,92%	425 9,55%	2 0,04%	200 4,49	4450 100,0%

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Graf 2.

PREKIDI TRUDNOĆE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ 2009. GODINE

Tablica 3.

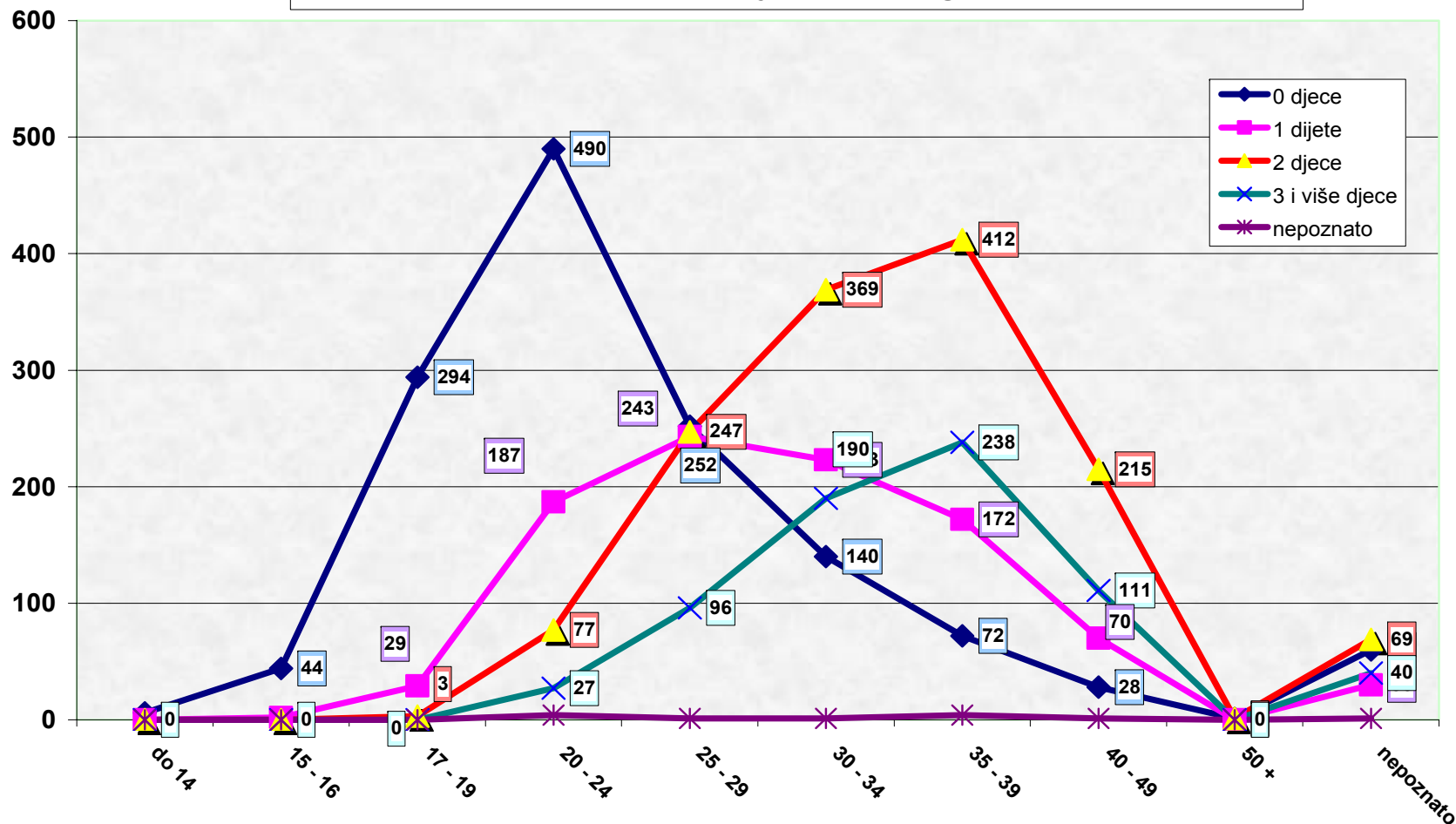
**BROJ ŽENA S LEGALNO INDUCIRANIM PREKIDOM TRUDNOĆE
PREMA BROJU ŽIVE DJECE U RAZDOBLJU 1999.- 2009. GODINA**

GODINA	B R O J Ž I V E D J E C E								UKUPNO
	0	1	2	3	4-6	7-8	> 9	Nepoznato	
1999.	1715 21,3%	1331 16,5%	2821 35,0%	914 11,3%	316 3,9%	15 1,0%	8 0,1%	944 11,7%	8064 100%
2000.	1730 23,0%	1301 17,3%	2668 35,4%	839 11,1%	311 4,1%	23 0,3%	3 0,04%	659 8,8%	7534 100%
2001.	1465 22,3%	1227 18,7%	2383 36,2%	866 13,2%	348 5,3%	17 0,3%	11 0,2%	257 3,9%	6574 100%
2002.	1503 24,3%	1104 17,8%	2274 36,7%	817 13,2%	319 5,2	14 0,2%	7 0,1%	153 2,5%	6191 100%
2003.	1586 26,8%	1175 19,8%	2066 34,9%	723 12,2%	286 4,8%	18 0,3%	11 0,2%	58 1,0	5923 100%
2004.	1335 25,5%	969 18,5%	1880 36,0%	658 12,6%	265 5,1%	31 0,6%	5 0,0%	89 1,7%	5232 100%
2005.	1269 27,8%	852 18,7%	1555 34,1%	577 12,6%	241 5,3%	14 0,3%	2 0,0%	53 1,2%	4563 100%
2006.	1397 29,5%	907 19,2%	1540 32,5%	568 12,0%	242 5,1%	15 0,3%	10 0,2%	54 1,1%	4733 100%
2007.	1378 30,1%	894 19,5%	1468 32,1%	516 11,3%	246 5,4%	19 0,4%	12 0,3%	40 0,9%	4573 100%
2008.	1322 29,4	894 19,9%	1362 30,3%	589 13,1%	244 5,4%	18 0,4%	9 0,2%	59 1,3%	4497 100%
2009.	1387 31,2%	956 21,5%	1393 31,3%	485 10,9%	194 4,4%	18 0,4%	5 0,1%	12 0,3%	4450 100%

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Graf 3.

Broj žena s legalno induciranim prekidom trudnoće prema dobi i broju živorođene djece u 2009. godini

PREKIDI TRUDNOĆE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ 2009. GODINE

Tablica 4.

**BROJ ŽENA S UKUPNIM PREKIDIMA TRUDNOĆE PREMA BROJU ŽIVE DJECE,
U REPUBLICI HRVATSKOJ U RAZDOBLJU 1996.-2009. GODINE**

GODINA	UKUPNO	BROJ ŽIVE DJECE							Nepoznato
		0	1	2	3	4-6	7-8	> 9	
1996.	19634 100%	4082 20,8%	3476 17,7%	5982 30,5%	1655 8,4%	461 2,4%	23 0,1%	12 0,1%	3943 20,1%
1997.	16400 100%	3601 22,0%	3142 19,2%	5134 31,3%	1418 8,6%	500 3,1%	23 0,1%	13 0,1%	2569 15,7%
1998.	15292 100%	3571 23,4%	2807 18,4%	4505 29,5%	1469 9,6%	518 3,4%	17 0,1%	9 0,1%	2396 15,7%
1999.	14700 100%	3354 22,8%	2638 18,0%	3914 26,6%	1239 8,4%	459 3,1%	34 0,2%	12 0,1%	3050 20,7%
2000.	13870 100%	3413 24,6%	2728 19,7%	3793 27,4%	1208 8,7%	456 3,3%	47 0,3%	6 0,04%	2219 16,0%
2001.	12814 100%	3373 26,3%	2628 20,5%	3432 26,8%	1209 9,4%	496 3,9%	29 0,2%	20 0,2%	1627 12,7%
2002.	12002 100%	3932 32,8%	2458 20,5%	3326 27,7%	1185 9,9%	512 4,2%	31 0,3%	16 0,1%	542 4,5%
2003.	10999 100%	3461 31,5%	2500 22,7%	2996 27,2%	1041 9,5%	441 4,0%	41 0,4%	17 0,1%	502 4,6%
2004.	10288 100%	3320 32,3%	2410 23,4%	2885 28,0%	986 9,6%	424 4,1%	47 0,5%	18 0,2%	198 1,9%
2005.	10255 100%	3271 31,9%	2130 20,8%	2554 24,9%	914 8,9%	407 4,0%	29 0,3%	13 0,1%	937 9,1%
2006.	10.224 100%	3443 33,7	2435 23,8	2509 24,5	916 9,0	400 3,9	30 0,3	19 0,2	472 4,6
2007.	10609 100%	3784 35,7%	2336 22,0%	2389 22,5%	840 7,9%	409 3,9%	39 0,4%	17 0,2%	795 7,5%
2008.	10.616 100%	3589 33,8%	2634 24,8%	2395 22,6%	950 8,9%	418 3,9%	30 0,3%	22 0,2%	578 5,4%
2009.	10.417 100%	4085 39,21%	2672 25,65%	2333 22,40%	822 7,89%	433 4,16%	29 0,28%	18 0,17%	25 0,24%

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

PREKIDI TRUDNOĆE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ 2009. GODINE

Tablica 5.

PREKIDI TRUDNOĆE PREMA PREBIVALIŠTU ŽENE I GRUPI PREKIDA TRUDNOĆE ZA 2009. GODINU

Županija prebivališta	UKUPNO	Spontani O03.0-O03.9	Legalno inducirani O04.0-O04.9	Stopa leg.ind.na 100.000 žena fert. dobi	Ostali * O00-O02, O05,O06
UKUPNO – Hrvatska	10471	1442	4450	426,9	4525
Grad Zagreb	2036	250	811	416,7	975
Županija zagrebačka	549	65	225	762,8	259
Krapinsko-zagorska	155	27	63	250,0	65
Sisačko-moslavačka	574	90	291	1535,0	193
Karlovačka	243	36	62	154,0	145
Varaždinska	492	69	199	280,6	224
Koprivničko-križevačka	349	63	169	399,6	117
Bjelovarsko-bilogorska	290	94	29	56,5	167
Primorsko-goranska	1093	120	775	989,5	198
Ličko-senjska	165	23	82	107,6	60
Virovitičko-podravska	242	32	138	673,7	72
Požeško-slavonska	164	30	22	19,2	112
Brodsko-posavska	198	33	27	58,2	138
Zadarska	394	24	142	364,6	228
Osječko-baranjska	900	90	462	1687,6	348
Šibensko-kninska	267	37	122	1174,2	108
Vukovarsko-srijemska	362	60	152	379,1	150
Splitsko-dalmatinska	459	57	43	181,9	349
Istarska	832	95	486	1539,1	251
Dubrovačko-neretvanska	256	47	11	38,9	198
Međimurska	291	65	102	362,0	124
Strane države	67	28	12	-	27
Nepoznato	39	7	25	-	7

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Tablica 6.

PREKIDI TRUDNOĆE PREMA ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA I GRUPI PREKIDA TRUDNOĆE U 2009. GODINI

Zdravstvena ustanova	U K U P N O	Spontani O03.0-O03.9	Legalno inducirani O04.0-O04.9	Ostali * O00-O02, O05,O06
UKUPNO	10417	1442	4450	4525
KB"Sestre milosrdnice"	959	166	420	373
OB "Sveti duh"	509	87	41	381
KB "Merkur"	782	50	606	126
KBC Petrova	489	28	36	425
OB Zabok	80	20	21	39
OB Sisak	511	83	318	110
OB Karlovac	242	33	57	152
OB Ogulin	28	10	1	17
OB Varaždin	523	69	226	228
OB Koprivnica	323	52	160	111
OB Bjelovar	220	98	7	115
KBC Rijeka	1295	136	944	215
OB Gospić	117	22	51	44
OB Virovitica	247	32	144	71
OB Požega	78	20	2	56
OŽB Pakrac	164	12	1	151
OB Slavonski Brod	113	16	9	88
OB Nova Gradiška	67	21	1	45
OB Zadar	425	23	150	252
OB Knin	11	2	-	9
KB Osijek	881	82	466	333
OŽB Našice	41	15	-	26
OB Šibenik	267	41	123	103
OB Vukovar	186	11	133	42
OB Vinkovci	136	44	1	91
KB Split	439	47	21	371
DZ Sinj	10	8	-	2
DZ Supetar	-	-	-	-
DZ Makarska	-	-	-	-
OB Pula	748	98	415	235
OB Dubrovnik	255	51	11	193
DZ Metković	-	-	-	-
ŽB Čakovec	271	65	85	121

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

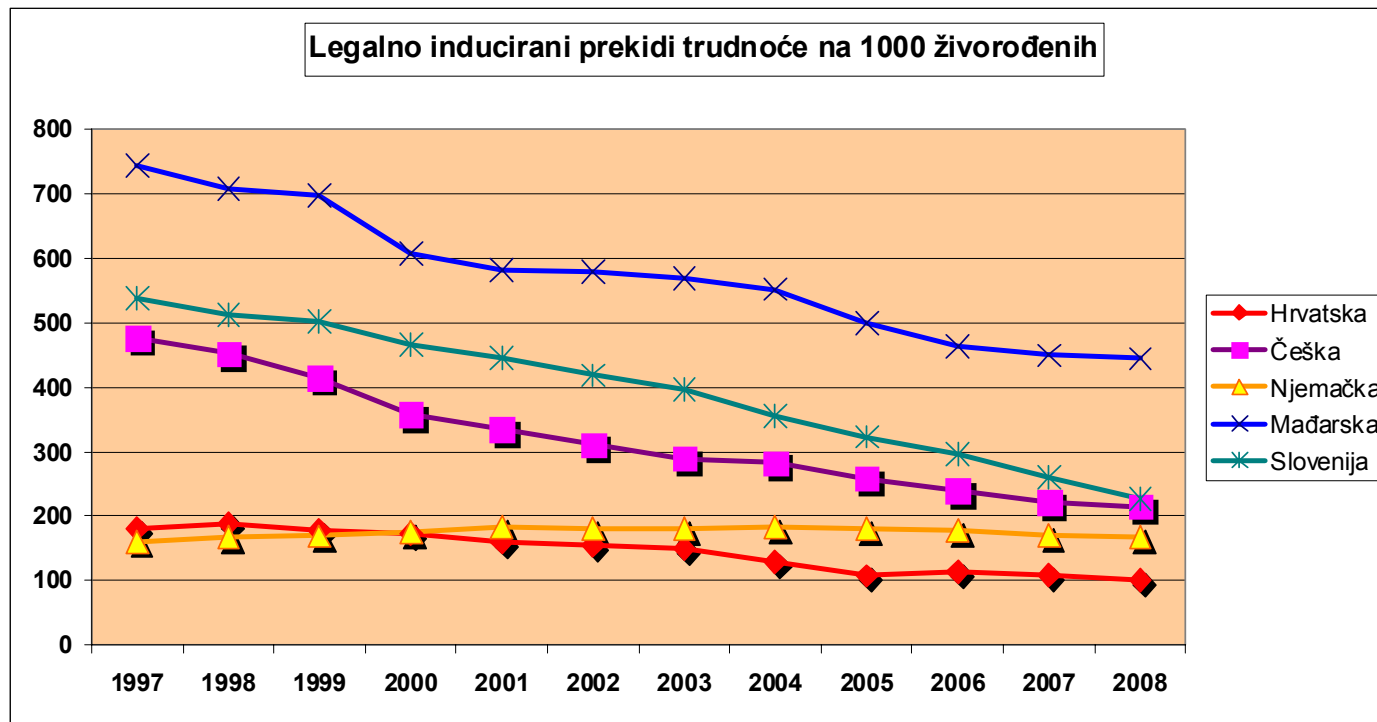
Tablica 7.

BROJ PREKIDA TRUDNOĆE ZABILJEŽENIH U BOLNČKIM ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA, BOLNIČKIH OTUSTA ZBOG NJIHOVIH KOMPLIKACIJA I ZABILJEŽENIH SMRTI OD POSLJEDICA PREKIDA TRUDNOĆE U RAZDOBLJU OD 2003. DO 2009. GODINE

Godina	Ukupno prekida trudnoća (O00-O07)	Broj hospitalizacija zbog komplikacija (O08)		Umrlih od posljedica prekida trudnoće (O00-O08)
		Broj	%	
2003.	10.999	153	1,4	-
2004.	10.288	218	2,1	1
2005.	10.255	135	1,3	-
2006.	10.224	175	1,7	-
2007.	10.609	280	2,6	2
2008.	10.616	218	2,0	-
2009.	10.417	267	2,6	-

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Graf 4.

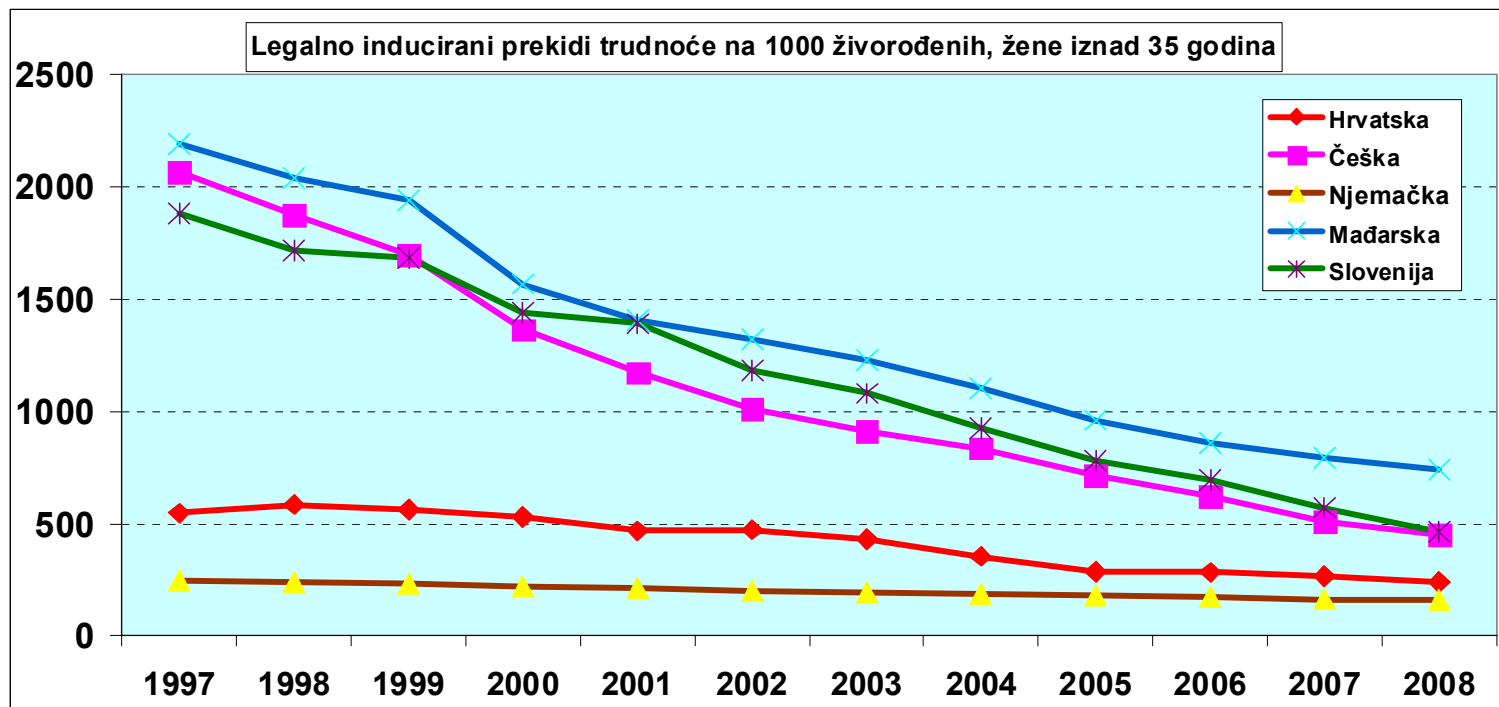

Broj legalno induciranih prekida trudnoće na 1000 živorođenih

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Hrvatska	178,49	172,22	160,37	154,41	149,31	129,8	107,38	114,2	109,11	101,41
Češka	415,3	357,83	334,65	310,93	289,5	282,34	258,81	239,55	221,7	215,44
Njemačka	169,28	175,51	183,76	181,28	181,16	183,74	180,85	177,95	170,65	167,74
Mađarska	697,14	607,08	581,2	579,26	568,31	552,25	499,39	463,84	449,43	444,67
Slovenija	502,48	465,23	446,24	418,66	396,8	356,49	323,47	297,25	261,23	227,33

Izvor podataka: European health for all database, WHO/Europe, January 2010.

Graf 5.

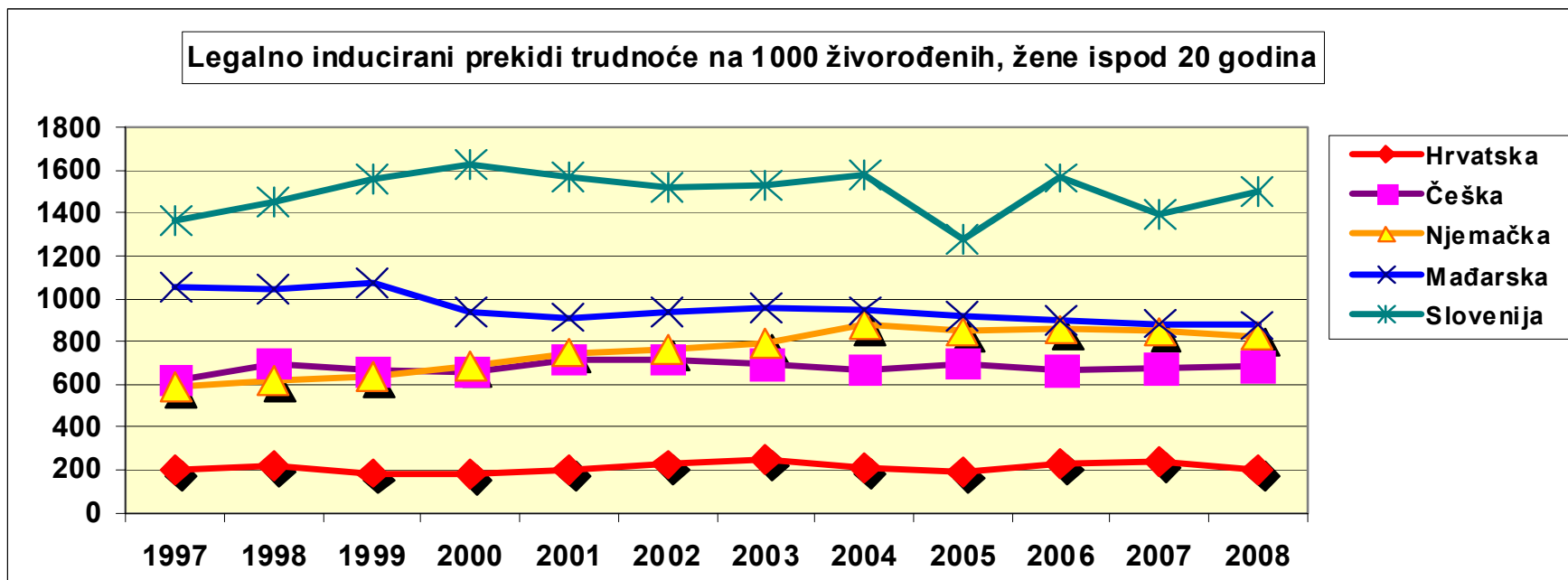

Prekidi trudnoće na 1000 živorođenih kod žena iznad 35 godina

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Hrvatska	564,88	531,11	467,35	473,59	432,56	354,46	286,54	282,41	265,4	239,18
Češka	1696,09	1368,16	1173,49	1010,44	912,93	835,3	717,97	622,07	511,12	450,9
Njemačka	232,9	222,32	215,24	202,24	194,6	187,96	182,86	175,06	163,55	158,54
Mađarska	1940,39	1567,61	1407,83	1321,02	1228,16	1104,64	962,04	859,83	794,64	740,8
Slovenija	1683,04	1440,8	1391,48	1183,69	1081,04	924,1	780,03	696,32	572,6	464,58

Izvor podataka: European health for all database, WHO/Europe, January 2010.

Graf 6.

Legalno inducirani prekidi trudnoće na 1000 živorođenih kod žena ispod 20 godina

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Hrvatska	184,16	182,96	200,53	223,98	249,87	210,53	187,63	226,84	238,04	200,22
Češka	661,87	658,91	718,32	715,68	694,86	668,76	699,6	663,32	676,29	683,93
Njemačka	639,95	683,96	748,02	761,2	793,78	876,63	846,98	854,69	845,93	825,84
Mađarska	1073,9	938,97	913,42	939,92	958,64	942,23	919,98	897,52	883,49	874,45
Slovenija	1561,72	1625,98	1571,11	1518,13	1533,33	1577,16	1278,24	1564,75	1393,33	1500,0

Izvor podataka: European health for all database, WHO/Europe, January 2010.